

MEC-NL

1. Aanleiding

2. Aanpak

3. Resultaat

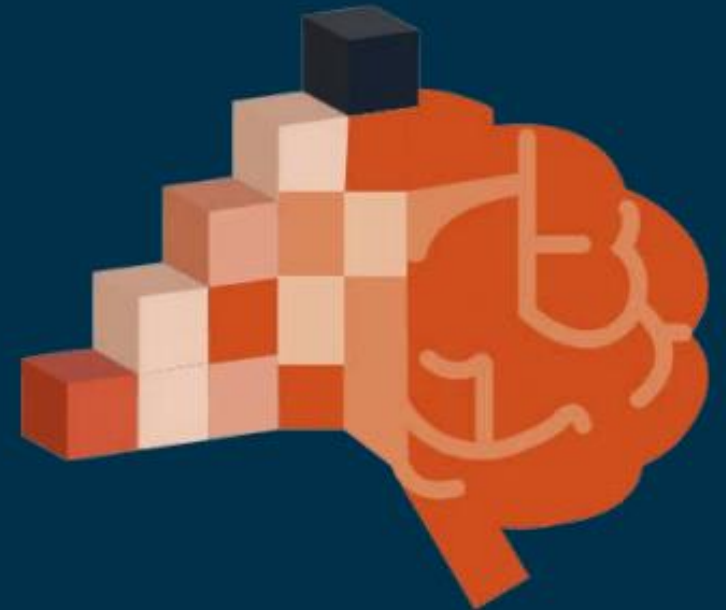
4. Toepasbaarheid

Montréal Evaluation of Communication

NEDERLANDSTALIGE BEWERKING

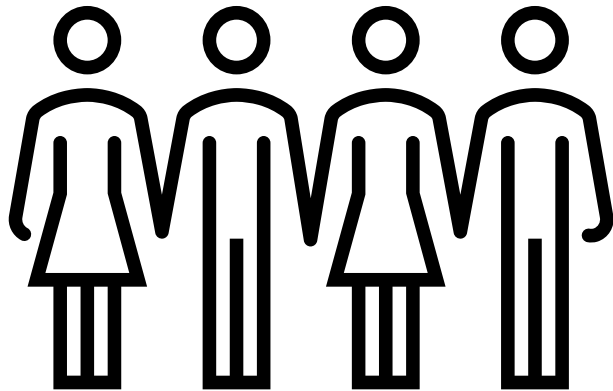
Vandenborre, D., De Witte, E., Bulté, B., Verhoeven, J., & Mariën, P.

Montréal Evaluation of Communication
NEDERLANDSTALIGE BEWERKING

Aanleiding: wat

- **Incidentie** van cognitieve communicatiestoornis
 - bij 50-78% van de mensen met een beroerte in de rechterhemisfeer
 - bij 70% van de mensen met een hersentrauma

Aanleiding: wat

- **Karakteristieke symptomen**

- Beperkt vermogen van de persoon om te participeren in de maatschappij
- Grote variatie
 - van **verarmde** communicatie: vlak affect, anomie en onvermogen om gespreksonderwerpen te starten of vast te houden
 - tot **overmatige** communicatie: het afdwalen naar zijpaden in gesprekken, het domineren van spreektijd in conversaties en repetitief taalgebruik.

Aanleiding: wat

- **Karakteristieke symptomen koppelen aan communicatieve kenmerken**
 - Vlak affect
 - => gestoorde prosodie
 - Anomie
 - => gestoorde lexicosemantiek
 - Onvermogen gesprek te starten of vast te houden
 - => gestoorde pragmatiek
 - Afdwalen naar zijpaden, domineren spreektijd, repetitief taalgebruik
 - => gestoord discours

Aanleiding: wat

- Communicatieve kenmerken
 - **Prosodie**
 - **suprasegmentele eigenschappen** van spraak
 - zoals toon, intensiteit, duur
 - Bv. intonatie beoordelen of zelf iets zeggen/lezen met gepaste intonatie
 - Begrijpen en produceren
 - Linguïstisch en emotioneel

Aanleiding: wat

- Communicatieve kenmerken
- **Lexicosemantiek**
 - gebruikelijke betekenis, **taalinhoud**
 - Bv. visuele confrontatietaak met/zonder tijdsdruk
 - divergente taken
 - Wat
 - verschillende antwoordmogelijkheden
 - mogelijkheid tot creativiteit
 - Bv. woordvlotheidstaak

Aanleiding: wat

- Communicatieve kenmerken
 - **Pragmatiek**
 - **taalgebruik**
 - bv. Je moet een e-mail sturen omdat je een taak te laat gaat indienen. Kies de gepaste formulering:
 - Hey, ik stuur de taak later. Ok?
 - Geachte, door omstandigheden zal ik mijn taak later indienen. Mijn excuses voor het ongemak.
 - Yo, die taak komt nog wel.
 - betekenis van taal in een welbepaalde context
 - bv. Je partner kijkt naar haar lege glas en zegt: '*Mijn glas is leeg.*' Wat bedoelt ze?
 - realisatie van communicatieve intentie
 - bv. Je zit in de trein en iemand naast je praat luid aan de telefoon. Je wil dat die persoon stiller is en je wil beleefd blijven. Wat zeg je?

Aanleiding: wat

- Communicatieve kenmerken
 - **Discours**
 - **taalhandeling**
 - taalstructuur (coherent, logisch) op hoger niveau
 - informatie uitwisselen tussen gesprekspartners
 - Bv. Je werkt samen aan een opdracht die je voor een groep moet presenteren. Jij kent de oorzaken over de klimaatverandering. Je partner kent de gevolgen. Hoe zou jij de info met je partner delen?

Aanleiding: hoe

Hoe breng je deze communicatieve kenmerken in kaart?
Hoe diagnosticeer je een cognitieve communicatiestoornis?

- Gestandaardiseerde **taaltest** is niet sensitief genoeg
- **Observatie** want stoornis komt sneller tot uiting in natuurlijke context
- **Vragenlijsten**
 - zelfbeoordelingsvragenlijst
 - vragenlijst voor naasten

PRAGMATICS RATING SCALE
D. MacLennan, M.A.

Name: _____
Date: _____

I. Non-Verbal Aspects of Communication

INTELLIGIBILITY

1	2	3	4	5
Frequent distortion of words. Speech is 0-5% intelligible.		Moderate distortion of words. Speech is 36-65% intelligible.		Normal or near-normal clarity of words. Speech is 95-100% intelligible.

LA TROBE COMMUNICATIE VRAGENLIJST
Jacinta Douglas, Christine Bracy & Pamela Snow
NL versie: Carmen Verhoeks, Sophie Rijnen et al.

Naam of ID-nr.: _____ Leeftijd: _____ Geslacht: _____ Datum: ____/____/____
Geboortedatum: ____/____/____ Beroep: _____ Opleiding: _____

LCQ-Naaste formulier: Frequentie

Instructies: De volgende vragen gaan over aspecten van de communicatie van _____. Omcirkel voor **elke** vraag de optie die het best past bij zijn/haar situatie, waarbij:
1 = zelden of nooit 2 = soms 3 = vaak 4 = meestal of altijd

Zorg ervoor dat u rekening houdt met **alle** communicatiesituaties die ____ in zijn/haar dagelijks leven tegenkomt (bijvoorbeeld situaties in zijn/haar gezin, met vrienden of op zijn/haar werk).

Als ____ met anderen praat:

	1	2	3	4
1. Laat ____ belangrijke details weg?				
2. Gebruikt ____ veel vage of nietszeggende woorden zoals 'je weet wel' in plaats van het juiste woord?				
3. Praat ____ steeds over hetzelfde in een gesprek?				
4. Schakelt ____ te snel over naar een ander gespreksonderwerp?				
5. Moet ____ lang nadenken voordat u de ander antwoord geeft?				
6. Vindt ____ het moeilijk om de ander aan te kijken?				

Opmerkingen: Eventuele aanvullende opmerkingen kunt u hieronder noteren.

Aanleiding: hoe

- Screeningsinstrumenten

ScreeningTest voor Cognitie & Communicatie Scoreformulier STCC

Naam onderzoeker : _____
Naam persoon : _____
Geboortedatum : ____ / ____ / ____ Geslacht: M / V
Opleiding : _____ ▶ laag (EQF 1-3) middel (EQF 4-5) hoog (EQF 6-8)
Testdatum : ____ / ____ / ____

STCC-1: Tekst begrijpen score: ____ / 8 *[afwijkende antwoorden noteren]*

Hoeveel kinderen telt het gezin? (R: vier) ☐ _____
In welke stad krijgt de familie autopech? (R: Parijs) ☐ _____
Wat is de naam van de man uit het verhaal? (R: De Donker) ☐ _____
Wat is de tweede prijs van de wedstrijd? (R: een reis) ☐ _____
Wie betaalt de kosten van het hotel? (I: het gezin zelf) ☐ _____
Keert de familie op dezelfde manier terug als ze gekomen is? (I: nee) ☐ _____

Screenen Cognitieve Communicatieprobleem

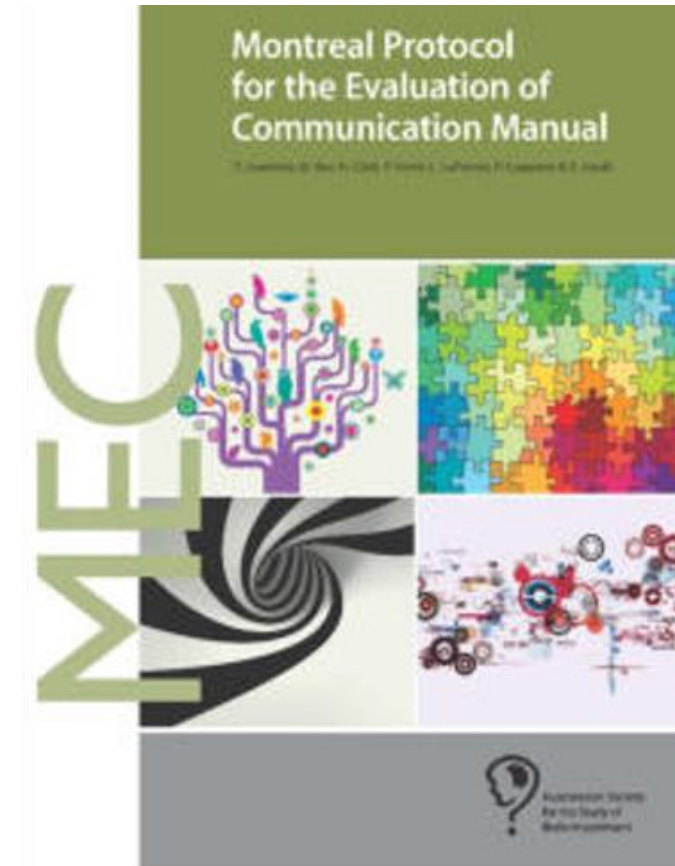
Afasienet CCS:
Bon et al., 2016

Aanleiding: hoe

- Diagnostisch instrumenten

Dharmaperwira-Prins, 2000

Joanette et al., 2004
Ferré et al., 2011

Frans
Engels
Spaans
Portugees
Farsi

Nederlands

MEC-NL

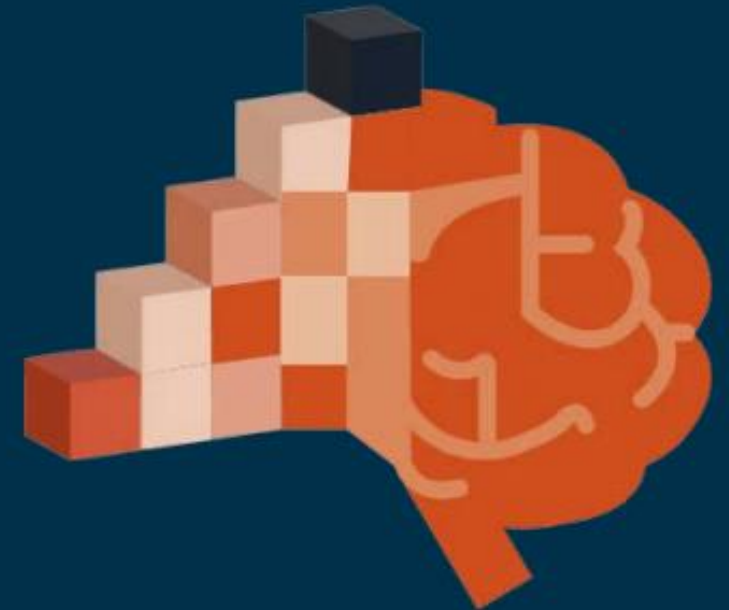
1. *Aanleiding*
2. *Aanpak*
3. *Resultaat*
4. *Toepasbaarheid*

Montréal Evaluation of Communication
NEDERLANDSTALIGE BEWERKING

Montréal Evaluation of Communication

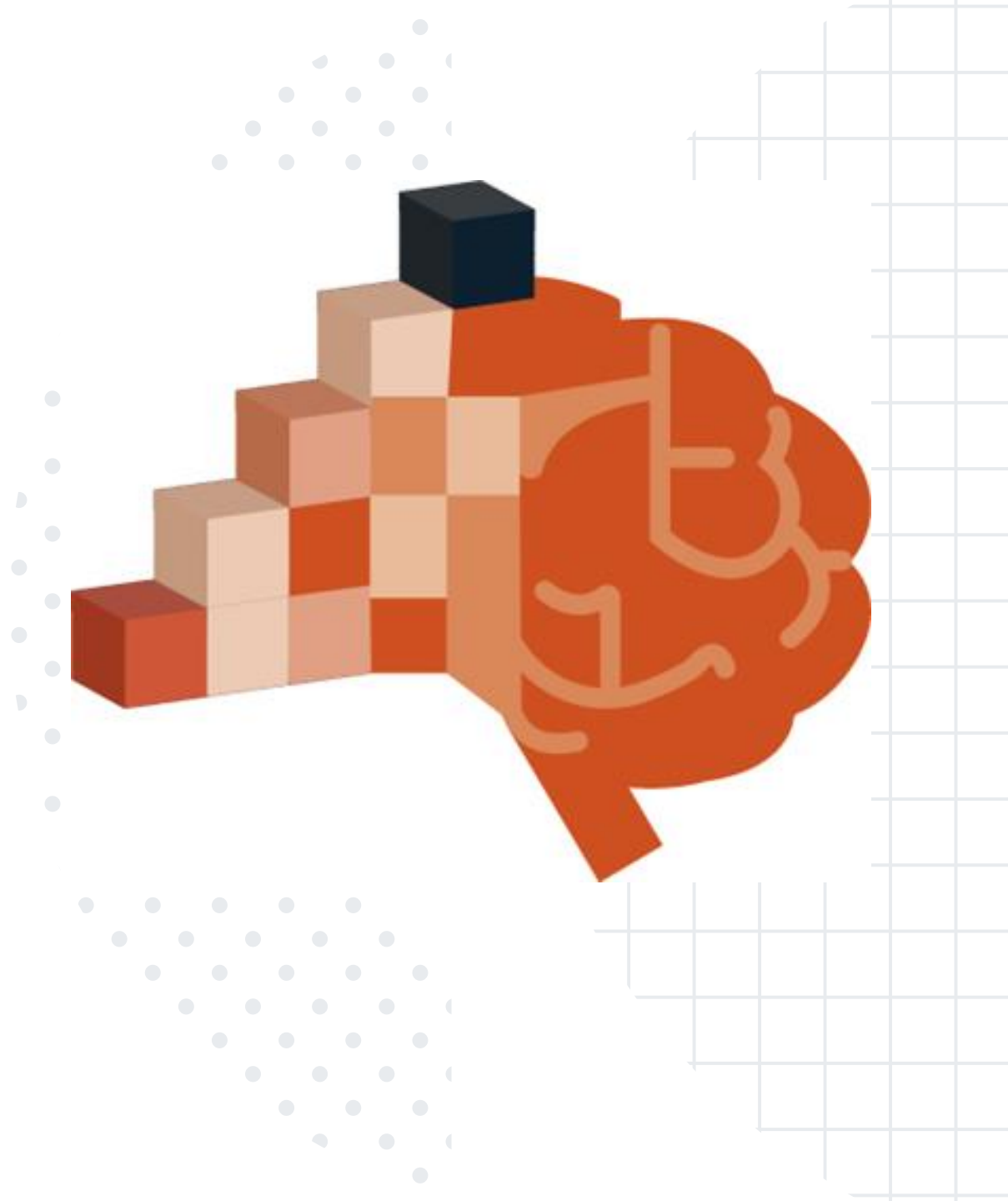
NEDERLANDSTALIGE BEWERKING

Vandenborre, D., De Witte, E., Bulté, B., Verhoeven, J., & Mariën, P.

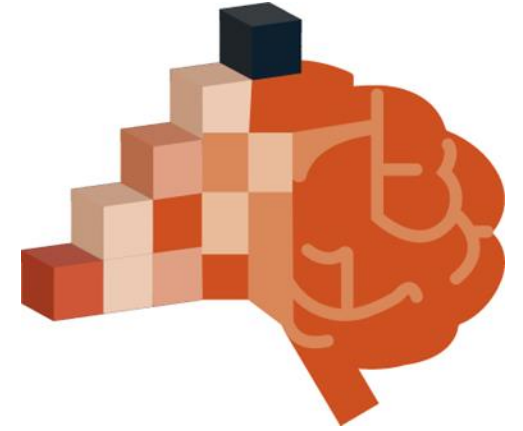
STAP 1

NL bewerking

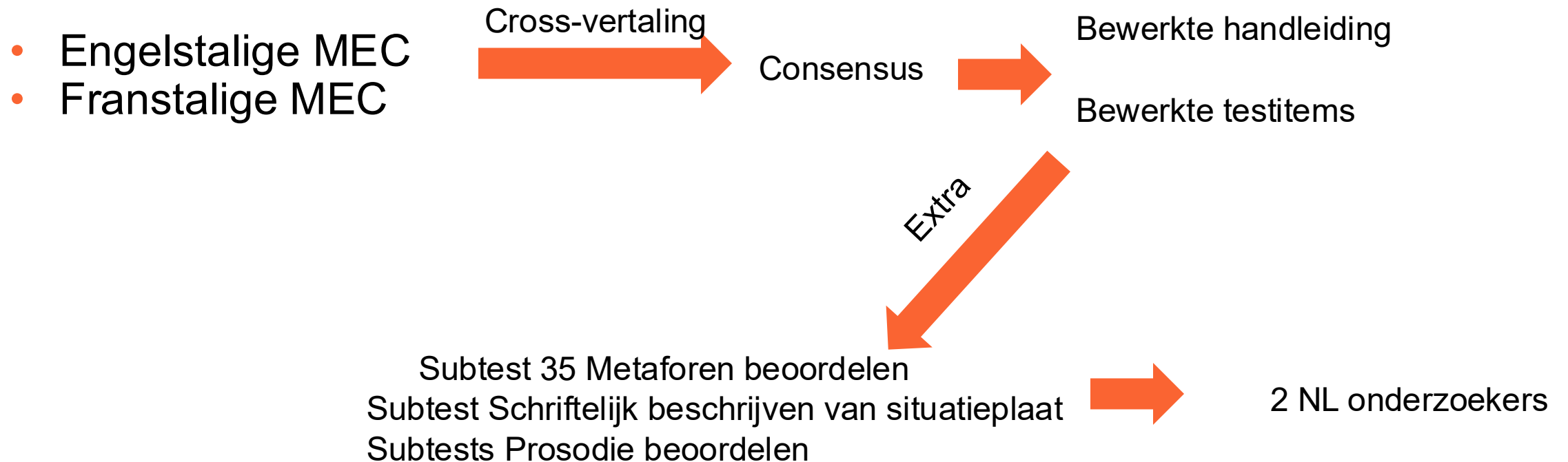

Aanpak: hoe

MEC vertalen en bewerken naar MEC-NL

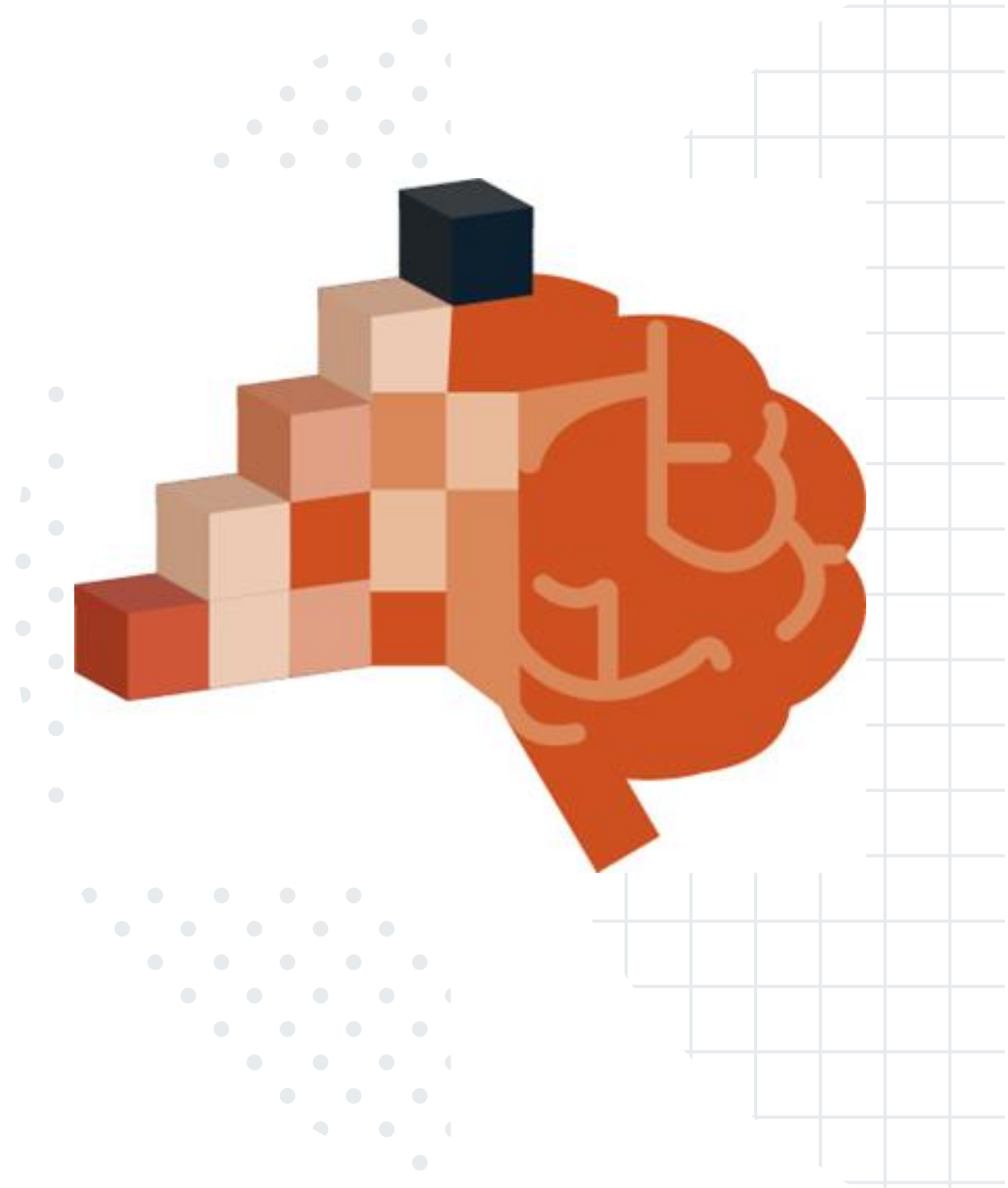

Adaptieve methode: 2 auteurs vertaalden onafhankelijk van elkaar

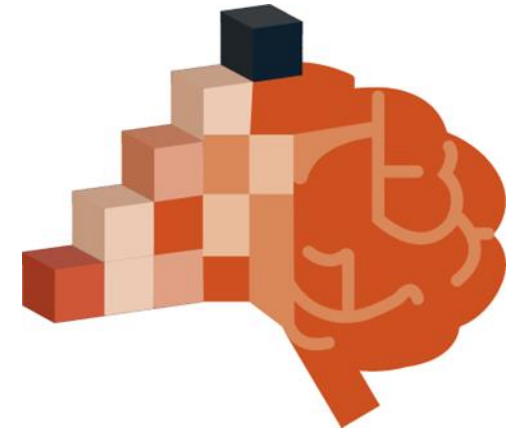

STAP 2

Pilootstudie

Aanpak: hoe

MEC vertalen en bewerken naar MEC-NL

Pilootstudie: nagaan geschiktheid testitems + testinstructies + keuze metaforen

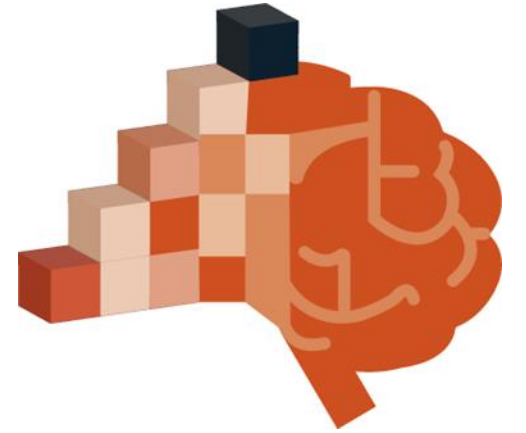
Aanpak

Tabel 5. Demografische gegevens testpersonen pilootversie

Leeftijd	18-29 jaar		30-64 jaar		65 jaar en ouder		Totaal
<i>Opleiding</i>	<12 jaar	≥12 jaar	<12 jaar	≥12 jaar	<12 jaar	≥12 jaar	
Vrouwen	4	4	8	13	1	1	
Mannen	2	9	5	6	2	3	
Subtotaal	6	13	13	19	3	4	58

Aanpak: hoe

MEC vertalen en bewerken naar MEC-NL

Pilootstudie: nagaan geschiktheid testitems + testinstructies + keuze metaforen

Resultaat

Subtest **Metaforen** van 35 naar 20 items

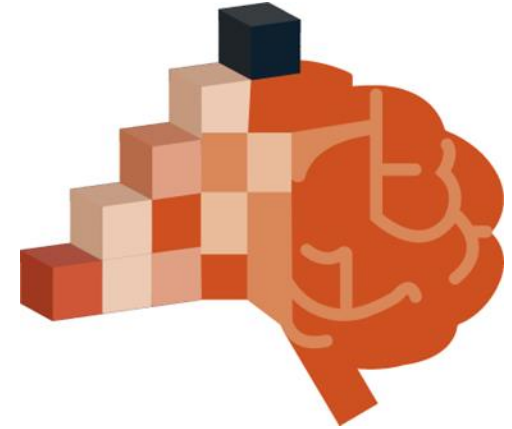
Subtests Prosodie aanpassen **testinstructie** (geluidsopname)

Subtests Indirecte taal, Narratief discours + Metaforen
verfijnen scoringsregels a.d.h.v. **correctiesleutels**

Interbeoordelaarsbetrouwbaarheid nagaan

Aanpak: hoe

MEC vertalen en bewerken naar MEC-NL

Pilootstudie: nagaan geschiktheid testitems + testinstructies + keuze metaforen

Tabel 7. Resultaten Cronbach's Alpha (α) voor de drie subschalen van de metaforentaak

Metaforen

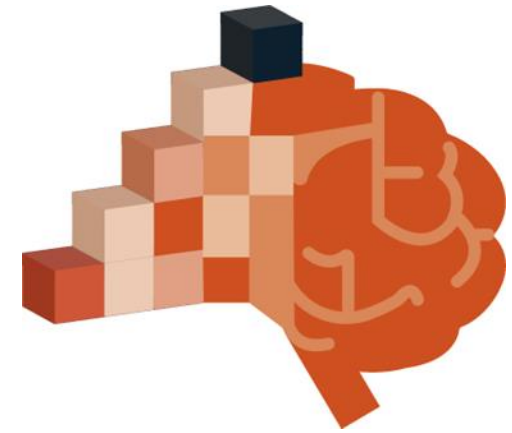
Schaal	Cronbach's Alpha	
	Gemiddelde	Range
Vertrouwdheid	$\alpha = 0.96$	.961 - .964
Uitleg	$\alpha = 0.90$	.895 - .904
Keuze	$\alpha = 0.73$	.712 - .754

2 verwijderd 'Ellen is zo stijf als een bonenstaak' en 'Floris doet water bij de wijn'

33 in 5 categorieën: natuur, object, lichaam, plaats, overige

4 meest betrouwbare weerhouden (of select random sample of cases)

Aanpak: hoe

MEC vertalen en bewerken naar MEC-NL

Pilootstudie: nagaan geschiktheid testitems + testinstructies + keuze metaforen

Tabel 6. Resultaten Cronbach's Alpha (α) voor de subtests met en zonder verfijnde instructies

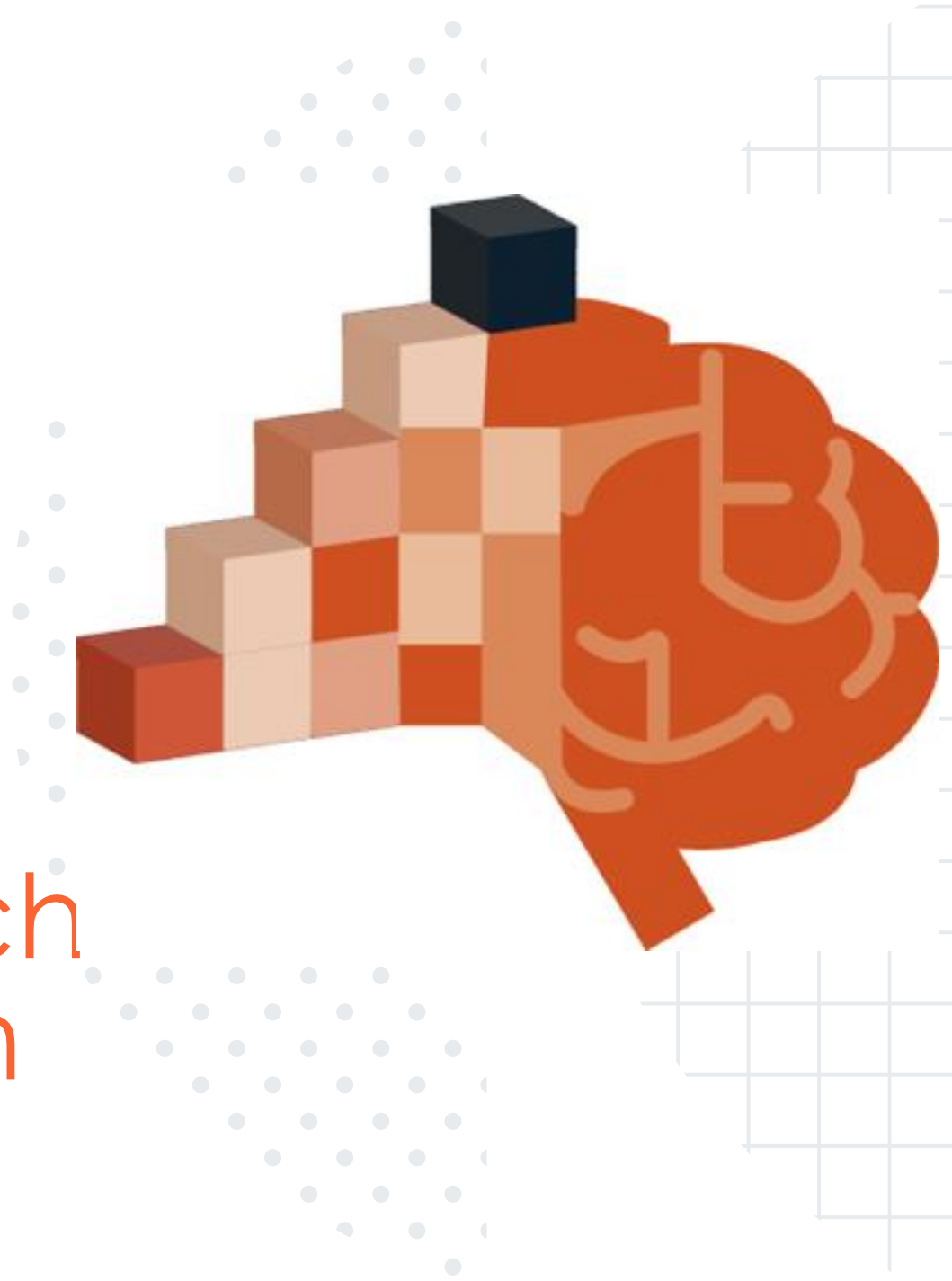
Scoringsregels

	Zonder concrete voorbeelden	Met concrete voorbeelden
Metaforen	$\alpha = 0.65$	$\alpha = 0.92$
Narratief discours: verhaal volledig navertellen	$\alpha = 0.63$	$\alpha = 0.96$
Narratief discours: schriftelijke beschrijven situatieplaat (sleutelconcepten)	$\alpha = 0.62$	$\alpha = 0.98$
Indirecte taal	$\alpha = 0.65$	$\alpha = 0.94$

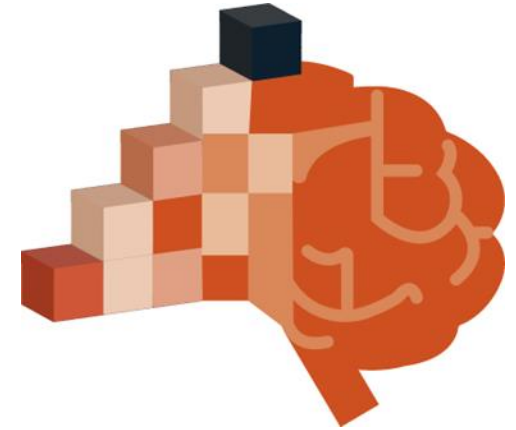
STAP 3

Psychometrisch onderbouwen

Aanpak: hoe

MEC vertalen en bewerken naar MEC-NL

Normeringsstudie: nagaan afkapwaardes, gemiddelden, standaarddeviatie

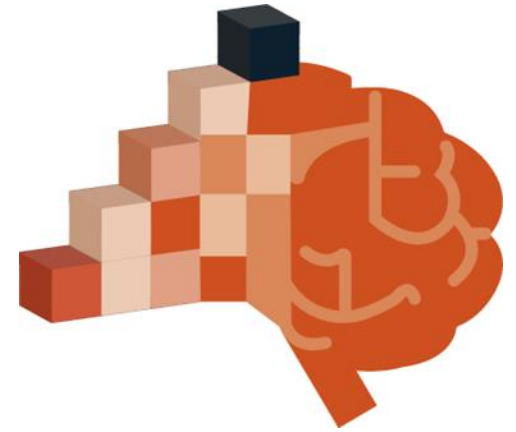
Tabel 9. Demografische gegevens testpersonen voor de Belgisch-Nederlandse controlegroep (steekproef 2017 tot 2019)

Leeftijd	18-29 jaar		30-64 jaar		65 jaar en ouder		Totaal
Opleiding	<12 jaar	≥12 jaar	<12 jaar	≥12 jaar	<12 jaar	≥12 jaar	
Vrouwen	34	37	32	39	40	37	
Mannen	38	28	36	50	37	31	
Subtotaal	72	65	68	89	77	68	439

Aanpak: hoe

MEC vertalen en bewerken naar MEC-NL

Normeringsstudie: nagaan afkapwaardes, gemiddelden, standaarddeviatie

Afkapwaardes

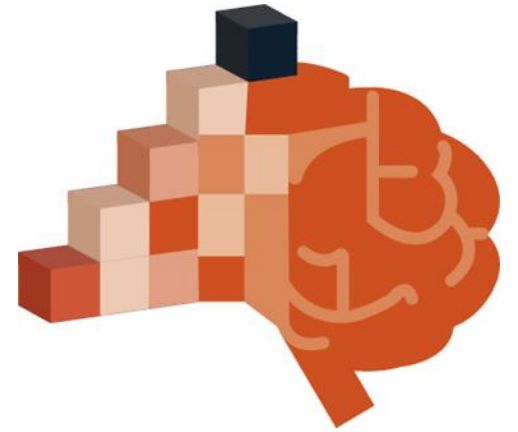
10%-waarde = score behaald door laagste 10% van normeringsgroep
5%-waarde

Als persoon boven afkapwaarde scoort, is er geen stoornis

10%-waarde is gevoeliger om lichte stoornis te vatten

Aanpak: hoe

MEC vertalen en bewerken naar MEC-NL

Normeringsstudie: nagaan afkapwaardes, gemiddelden, standaarddeviatie

Variantie-analyses (ANOVAs + post hoc Tukey test)

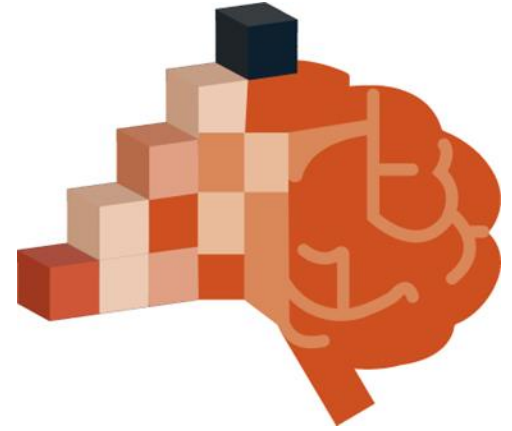
om **impact van leeftijd + opleidingsniveau** na te gaan

Leeftijd heeft impact op alle subtests

Opleidingsniveau bij Metaforen + Narratief discours schriftelijk

Aanpak: hoe

MEC vertalen en bewerken naar MEC-NL

Validiteit en betrouwbaarheid

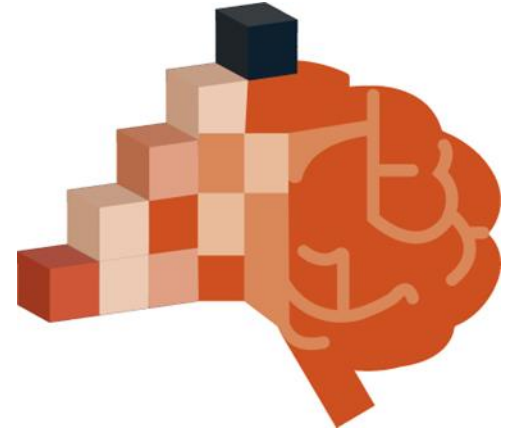
Begripsvaliditeit vanuit MEC

Interbeoordelaarsbetrouwbaarheid: 5 beoordelaars scoren 15 afnames

Intrabeoordelaarsbetrouwbaarheid: 20 mensen, 1m tussen

Aanpak: hoe

MEC vertalen en bewerken naar MEC-NL

Validiteit en betrouwbaarheid

Begripsvaliditeit

Interbeoordelaarsbetrouwbaarheid: 5 beoordelaars scoren 15 afnames

$$0.88 < ICC < 0.99$$

Intrabeoordelaarsbetrouwbaarheid: 20 mensen, 1m tussen

$$0.86 < ICC < 0.98$$

MEC-NL

1. Aanleiding

2. Aanpak

3. Resultaat

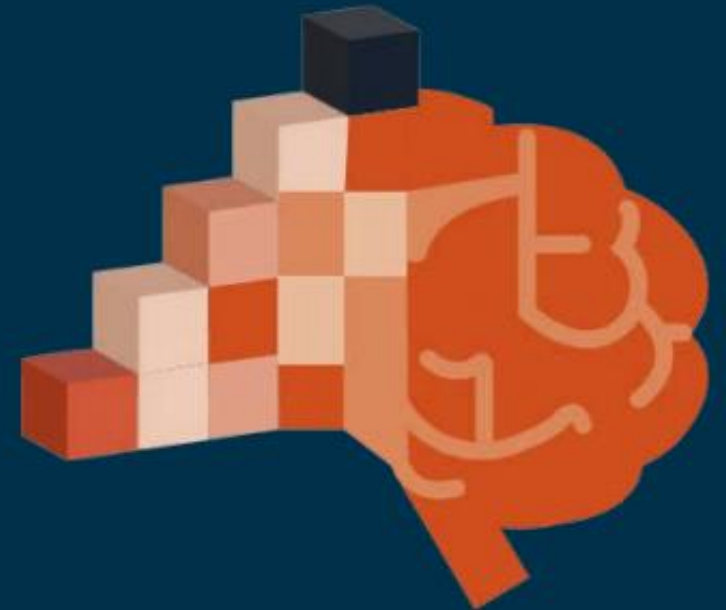
4. Toepasbaarheid

Montréal Evaluation of Communication

NEDERLANDSTALIGE BEWERKING

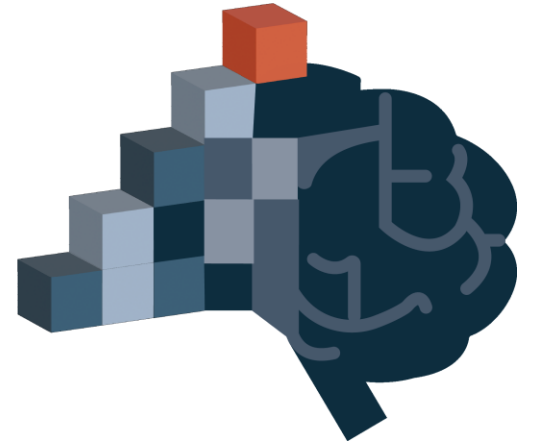
Vandenborre, D., De Witte, E., Bulté, B., Verhoeven, J., & Mariën, P.

Montréal Evaluation of Communication
NEDERLANDSTALIGE BEWERKING

Resultaat: 17 subtests

- **Pragmatiek**
 - **Vragenlijst ziekte-inzicht**
 - **Metaforen begrijpen**
 - **Indirecte taal begrijpen**
- **Discours**
- **Prosodie**
- **Lexicosemantiek**

Subtest 1. Vragenlijst ziekte-inzicht

Rationale: bepalen hoe persoon zichzelf inschat en welke behandeling best aansluit bij cognitief vermogen van persoon

Voorbeelden:

- praat u op een andere manier met mensen?
- begrijpt uw partner u?
- begrijpt u uw partner?

Subtest 3. Metaforen

Rationale: nagaan of persoon kan reflecteren over taal via metalinguïstische of metacognitieve taak

Hoe:

- spontaan verklaren of
- kiezen uit letterlijke, figuurlijke en foute betekenis

Voorbeeld: Roos is haar tong verloren

Subtest 13. Indirecte taal

Rationale: nagaan of persoon rekening houdt met verzwegen, achterliggende betekenis en figuurlijke taalhandelingen correct interpreteert

Hoe:

- spontaan
- aan de hand van drie keuzemogelijkheden

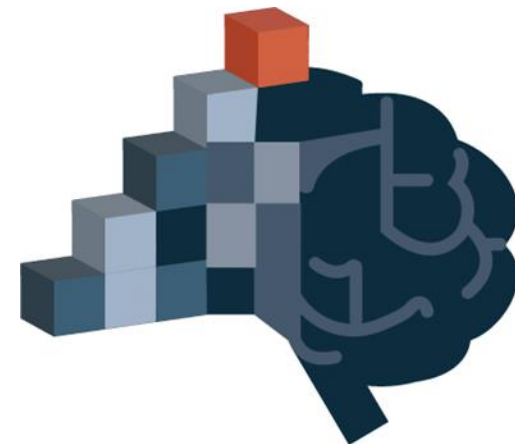
Voorbeeld: Nancy is op haar werk.

Ze belt haar man en zegt: “Vanavond heb ik geen tijd om de kinderen van school te halen!”

Wat denkt u dat Nancy wil zeggen?

Resultaat: 17 subtests

- **Pragmatiek**
- **Discours**
 - **Conversacioneel discours**
 - **Narratief discours: mondeling** verhaal navertellen
 - **Narratief discours: schriftelijk** situatieprent beschrijven
- **Prosodie**
- **Lexicosemantiek**

Subtest 2. Conversatoneel discours

Rationale: evalueren van verbale communicatievaardigheden in zo natuurlijk mogelijke context met aandacht voor sociale organisatie en figuurlijke taal

Hoe: gesprek over min 2 gespreksonderwerpen (hobby, actualiteit, werk, gezin) met

- bijvragen,
- woordspelingen en
- indirecte opmerkingen

Voorbeelden:

- ik ga op reis naar Palma del Veranda;
- je weet van aanpakken

Subtests 7, 8. Narratief discours mondeling

Rationale: evalueren of persoon verhaal samenhangend, coherent vertelt en juiste conclusie trekt

Hoe:

- verhaal paragraaf per paragraaf navertellen
- verhaal volledig navertellen

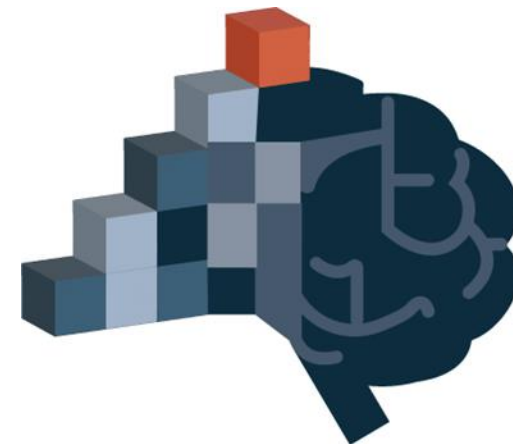
Subtest 17. Narratief discours schriftelijk

Rationale: nagaan of persoon situatieplaat met atypische sociale context coherent kan beschrijven

Voorbeelden: man strijkt, vrouw leest boek, kinderen ruziën

Resultaat: 17 subtests

- **Pragmatiek**
- **Discours**
- **Prosodie**
 - **Linguïstische prosodie**: vraag, mededeling, bevel
 - Begrijpen, herhalen, produceren
 - **Emotionele prosodie**: boos, blij, verdrietig
 - Begrijpen, herhalen, produceren
- **Lexicosemantiek**

Subtests 5, 6

Linguïstische prosodie

Rationale: nagaan of persoon communicatieve intentie herkent op basis van prosodie

Hoe: vragen, bevelen en mededelingen die enkel in prosodie verschillen begrijpen, herhalen (geen gramm markering)

Voorbeeld:

Jef hangt de gordijnen aan de muur.
Jef, hang de gordijnen aan de muur.
Jef hangt de gordijnen aan de muur?

Subtests 11, 12, 15

Emotionele prosodie

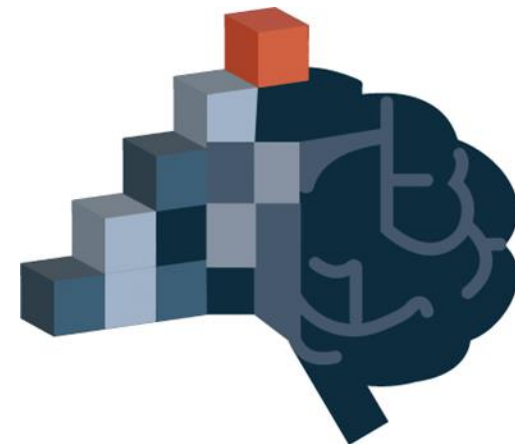
Rationale: nagaan of persoon zich kan inleven in 3 basisgemoedstoestanden, m.n., boos, blij, verdrietig

Hoe: basisgemoedstoestanden in zin begrijpen, herhalen, produceren

Voorbeeld: Jef gaat vertrekken.

Resultaat: 17 subtests

- **Pragmatiek**
- **Discours**
- **Prosodie**
- **Lexicosemantiek**
 - **Woordvlotheid**: vrij, fonologisch, semantisch
 - Vragen **tekst beoordelen**
 - **Woordparen beoordelen**

Subtests 4, 10, 14

Woordvlotheid

Rationale: nagaan van talige (clusters) en cognitieve (switchen) mogelijkheden van persoon

Hoe: binnen 1 minuut zoveel mogelijk voorbeelden bedenken bij een vrije, semantische en fonologische categorie

Voorbeeld: woorden met t-

Subtest 9

Tekstbegrip

Rationale: nagaan of persoon juiste gevolgtrekkingen maakt

Hoe:

- ja-neen vragen beantwoorden
- titel bedenken

Voorbeeld:

- wat deed Michiel de afgelopen dagen?
- titel met/zonder inferentie (impliciete info)

Subtest 16

Woordbegrip

Rationale: woordbetekenissen kunnen vergelijken en gelijkenis/verschil verwoorden

Hoe: woordparen beoordelen en verklaren

Voorbeeld:

- bonen en radijs
- linnen en bom

Pocket MEC-NL met 8 subtests

- Vragenlijst ziekte-inzicht (subtest 1)
- Communicatie
 - Discours (subtest 1 conversationeel, subtest 7 en 8 narratief)
 - Metaforen (subtest 3)
 - Indirecte taal (subtest 13)
 - Tekstbegrip (subtest 9)
- Paralinguïstisch: emotionele prosodie (subtests 11, 12 en 15)
- Cognitie
 - Verbale vlotheid (subtests 4, 10 en 14)
 - Zelfbeoordeling

MEC-NL

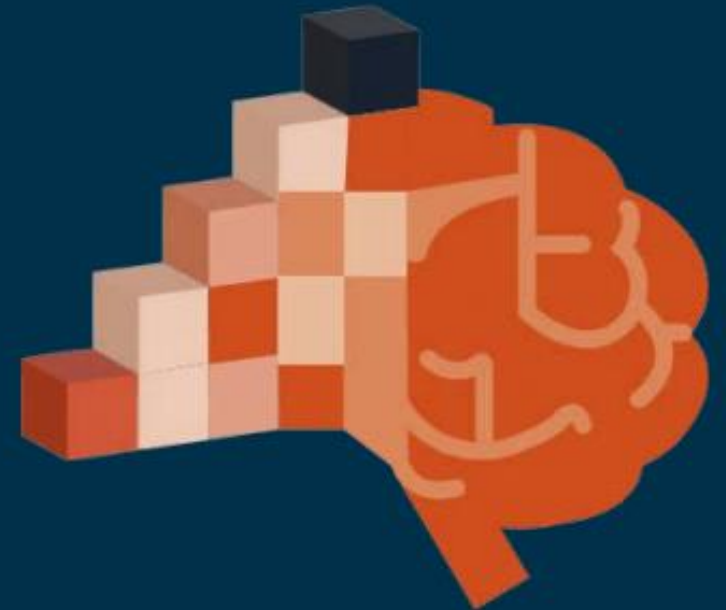
1. *Aanleiding*
2. *Aanpak*
3. *Resultaat*
4. *Toepasbaarheid*

Montréal Evaluation of Communication

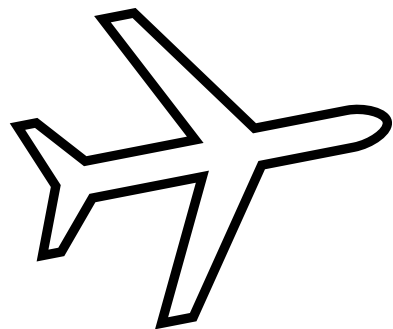
NEDERLANDSTALIGE BEWERKING

Vandenborre, D., De Witte, E., Bulté, B., Verhoeven, J., & Mariën, P.

Montréal Evaluation of Communication
NEDERLANDSTALIGE BEWERKING

Wordt vervolgd ...

- **Pocket MEC-NL** met 8 subtests
- **i-MEC-NL** met digitale afname
- Afname bij **klinische populatie**
 - Vlamingen
 - Nederlanders
- Test-hertestbetrouwbaarheid
- Criteriumvaliditeit met STCC

MEC-NL

Aankopen voor €350

via [deze](#) link

Je krijgt

- scoreformulier
- stimulusboek
- handleiding
- online scoreformulier
- geluidsbestanden

Montréal Evaluation of Communication
NEDERLANDSTALIGE BEWERKING

Montréal Evaluation of Communication

NEDERLANDSTALIGE BEWERKING

Vandenborre, D., De Witte, E., Bulté, B., Verhoeven, J., & Mariën, P.

